

وزارت جهاد کشاورزی
سازمان تحقیقات و آموزش کشاورزی
معاونت آموزش و تجهیز نیروی انسانی

نظام جدید آموزش کارکنان دولت
پودمان‌های آموزشی مشاغل وزارت جهاد کشاورزی
رشته شغلی کارشناس امور زمین

دفتر بهسازی نیروی انسانی
معاونت مطالعات و برنامه‌ریزی آموزشی
گروه برنامه‌ریزی آموزشی

طراحی آموزش‌های بودماتی رشته شغلی کارشناس امور زمین در قالب نظام جدید آموزش کارکنان دولت / نویسندگان محمد محمدی ... [و دیگران]: [تهیه‌کننده] دفتر بهسازی نیروی انسانی معاونت مطالعات و برنامه‌ریزی آموزشی گروه برنامه‌ریزی آموزشی - کرج: سازمان تحقیقات و آموزش کشاورزی، معاونت آموزش و تجهیز نیروی انسانی، نشر آموزش کشاورزی، ۱۳۸۴.
۸۲ ص: جدول

ISBN: 964-7908-88-1

فهرست‌نویسی بر اساس اطلاعات فیبا.

۱- سازمان تحقیقات و آموزش کشاورزی معاونت آموزش و تجهیز نیروی انسانی - برنامه‌ریزی ۲ - نیروی انسانی - برنامه‌ریزی ۳ - آموزش حین خدمت ۴ - آموزش بودماتی ۵ - زمینداری کشاورزی الف - محمدی، محمد ب - سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور. دفتر آموزش و بهسازی نیروی انسانی ج. سازمان تحقیقات و آموزش کشاورزی. معاونت آموزش و تجهیز نیروی انسانی. نشر آموزش کشاورزی.

۶۳۰/۷۱۵

So۳۹

۲س ۹الف /

الف ۱۳۸۴

کتابخانه ملی ایران

م ۸۴-۳۸۳۸

ISBN: 964-7908-88-1

شابک: ۱-۸۸-۷۹۰۸-۷۹۴

نظام جدید آموزش کارکنان دولت - بودمان‌های آموزشی مشاغل وزارت جهاد کشاورزی - رشته شغلی کارشناس امور زمین

مسئول پروژه:

حسین حیدری

نویسندگان:

دکتر فرهاد ماهر - مهندس محمد محمدی - مهندس لیلان مهرآبادی -

مهندس عباس عادل

مشاوره و راهنمایی آموزشی: دکتر سید داود حاجی میرحیمنی

هدایت و نظارت پروژه:

مهندس حسن رحیمی تنها

تنظیم‌کننده و ویرایشگر:

مهندس حمدالله جعفرزاده

ناشر:

نشر آموزش کشاورزی

چاپ اول:

۱۳۸۴

تیراز:

۱۰۰۰ جلد

صفحه‌آرا:

نادیا اکبری

قطع:

وزیری

لینوگرافی، چاپ و صحافی: دفتر خدمات تکنولوژی آموزشی - نشر آموزش کشاورزی

حق چاپ © محفوظ است

مسئولیت صحت مطالب با نویسندگان است

شماره ثبت در مرکز اطلاعات و مدارک علمی کشاورزی ۸۴/۶۵۲ مورخ ۸۴/۷/۱۱ می‌باشد
کرج - ۷ کیلومتر ۷ جاده ماهدشت - معاونت آموزش و تجهیز نیروی انسانی - دفتر خدمات تکنولوژی آموزشی
نشر آموزش کشاورزی ۶۷۰۰۶۲۲ - ۰۲۶۱

فهرست عناوین

صفحه	عنوان
	پیشگفتار
۱	آموزش پودمانی
۱	فرآیند طراحی و تدوین آموزش پودمانی
۴	پودمان‌های کارشناس امور زمین
۵	شرح وظایف، مدارک تحصیلی، شرایط احراز و پستهای کارشناس امور زمین
۷	عناوین و محتوای دوره‌های تخصصی
۲۵	عناوین و محتوای دوره‌های ویژه مدیریت ممیزی و واگذاری اراضی
۳۹	عناوین و محتوای دوره‌های ویژه مدیریت امور حقوقی
۵۵	عناوین و محتوای دوره‌های ویژه مدیریت حفظ کاربری و امور زمین
۶۹	عناوین و محتوای دوره‌های ویژه مدیریت امور اراضی

پیشگفتار

استانداردسازی از جمله ارکان مهم و اثرگذار در کارآیی و اثربخشی آموزش‌ها می‌باشد. با این رویکرد، یکی از زمینه‌های اصلی برای برنامه‌ریزی، اجرا، نظارت و ارزشیابی صحیح و موفق از نظام آموزش فراهم می‌آید. استاندارد آموزشی «کارشناس امور زمین» حاصل ساعت‌ها کار کارشناسی کارشناسان معاونت امور اراضی و اعضای گروه برنامه‌ریزی آموزشی دفتر بهسازی نیروی انسانی بوده که به صورت این کتاب تجلی پیدا کرده است. این مجموعه در راستای استاندارد سازی دوره‌های آموزشی مشاغل کارکنان وزارت جهاد کشاورزی و در اجرای نظام جدید آموزش کارکنان دولت موضوع ابلاغیه شماره ۱۰۵/۲۲۵۵۴ مورخ ۸۰/۱۲/۲۸ سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و با رویکرد پودمانی در قالب طبقات و گروه‌های شغلی تدوین شده است. مبنای تدوین این دوره‌ها، شرح وظایف کلی شغل (نمونه وظایف و مسئولیت‌های رشته شغلی)، وظایف واحدها و دفاتر سازمانی و بعضاً وظایف مندرج در پستهای سازمانی می‌باشد. گروه‌بندی دوره‌ها و عرضه فرصت‌های آموزشی و میزان ساعات آموزش براساس طبقه و گروه شغلی آغازین به طبقات شغلی بالا تدوین شده و توالی آموزشهای پودمانی متناسب با روند ارتقای شاغلین و سوابق خدمتی آنان طراحی گردیده است. به طور کلی دوره‌های مطروحه، وضعیت آموزش کارکنان رشته شغلی "کارشناس امور زمین" را در طول سنوات خدمت مشخص و تعیین می‌کند و روند گذراندن دوره‌های آموزشی را مطابق با نیازهای شغلی و سازمانی عرضه می‌نماید. بدون تردید این دوره‌ها نقش بسزایی در بهره‌وری شغلی شاغلین و در ارتقای دانش فنی و تخصصی آنان خواهد داشت. به بیان دیگر در این مجموعه ارتقای شغلی و همچنین نیاز آموزشی شاغل و دستگاه مربوطه به موازات یکدیگر تهیه شده و شاغل با یک برنامه‌ریزی آموزشی منسجم و نظام یافته روبرو خواهد بود. مجموعه حاضر بر اساس ناییدیه شماره ۱۸۰۳/۱۱۵۹۳ مورخ ۸۲/۱/۲۷ سازمان محترم مدیریت و برنامه‌ریزی کشور (وفق تصویر پیوست) قابلیت اجرایی یافته و امیداست بتواند در راستای بهبود کیفیت آموزش و رضامندی شاغلین و همچنین طرح نظام جامع آموزش کارکنان دولت، قدمی مؤثر بردارد.

این فرآیند می‌تواند تجربه مفیدی در اختیار سایر دستگاه‌های دولتی و خصوصی به ویژه دانشجویان دوره‌های کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری آموزش و ترویج کشاورزی و برنامه‌ریزی آموزشی با گرایش تخصصی آموزش کارکنان سازمانها و نهادهای دولتی و خصوصی، واقع شود.

در پایان لازم می‌داند تشکر و قدردانی خود را از دفتر آموزش و بهسازی نیروی انسانی سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور، مرکز نوسازی و تحول اداری وزارت جهاد کشاورزی و کلیه افرادی که در تهیه، تدوین و طراحی این مجموعه به هر نحو همکاری، مشاوره و راهنمایی داشته‌اند ابلاغ نماید. باشد که مرضی درگاه الهی قرارگیرد.

علی جابریان

معاون آموزش و تجهیز و نیروی انسانی

آموزش پودمانی

رویکرد آموزش پودمانی، یک روش برنامه‌ریزی آموزشهای شغلی است که با تفکیک نیازهای آموزشی کارکنان به واحدهای مستقل ولی کامل درسی بدون هیچگونه تقدم و تأخیری در آموزشها با تاکید بر جنبه خودآموزی، سعی در مرتفع نمودن نیازهای مهارتی، دانشی و نگرشی شاغل دارد، به طوری که با طی پودمانهای موردنظر، امکان انجام مستقل یک واحد کاری برای شاغل فراهم آید.

در روش آموزش پودمانی عناصر اصلی تشکیل دهنده آموزش، فراگیر (شاغل) و شغل می‌باشد. به عبارت دیگر پودمانهای تعریف شده، دقیقاً متمرکز بر مهارت‌های موردنیاز برای انجام فعالیتهای شغل بوده و برخلاف روشهای آموزش سنتی فراگیر تقریباً تمامی فعالیتهای مربوط به آموزشها را برعهده داشته و عنصری فعال می‌باشد.

مفهوم پودمان در آموزش عبارت است از «مجموعه‌ای از معلومات و مهارتی که با استفاده از آنها، اجرای یک مرحله مفید از کاری به طور مستقل امکان‌پذیر گردد». این تعریف متضمن مجموعه اصول و ویژگی‌هایی است که یک پودمان باید داشته باشد. اول اینکه پودمان شامل مجموعه‌ای از معلومات و مهارتهای موردنیاز متناسب با اجزای شغل باشد؛ دوم آنکه وظایف هر شغل باید کاملاً تفکیک شده و مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته باشد و سوم، هر پودمانی مجزا از پودمانهای دیگر و بطور مستقل بتواند یک توانایی یا مهارتی را در فراگیر ایجاد نموده یا توسعه بخشد.

فرآیند طراحی و تدوین آموزش پودمانی

طراحی و تدوین دوره‌های آموزش پودمانی به صورت مرحله به مرحله (Step by step) می‌باشد که شامل مراحل زیر است:

۱ - تشکیل کمیته تخصصی از کارشناسان دستگاه‌های مربوطه و اساتید صاحب نظر

۲ - شناسایی رسته^۱، رسته فرعی^۲ و رشته‌های شغلی^۳ که برگرفته از مصوبات سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور می‌باشد. (رسته: کشاورزی و محیط زیست، رسته فرعی: کارشناس اقتصاد کشاورزی، رشته شغلی: کارشناس امور زمین).

۳ - تجزیه و تحلیل شغل: در این مرحله شرح وظایف مربوط به رشته شغلی، دفاتر ستادی و واحدهای سازمانی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته و مهارت‌ها و توانمندی‌هایی را که لازم است تا شاغل بتواند وظایف شغلی خود را به نحو احسن انجام دهد، تعیین می‌گردد.

۴ - تهیه و پیش‌بینی عناوین دوره‌ها با توجه به مهارت‌ها و توانمندی‌های تعیین شده به طوری که این دوره‌های آموزشی بتواند مهارت‌ها و توانمندی‌های مورد نظر را در فراگیران ایجاد کند.

۵ - بررسی و تصویب دوره‌های پیش‌بینی شده و مشخص شدن عناوین نهایی دوره‌ها طی جلسات کمیته.

۶ - تدوین مقدماتی سرفصل و محتوای دوره‌ها توسط اعضا.

۷ - بررسی سرفصل‌های تهیه شده در کمیته و تصویب نهایی.

۸ - اعمال اصلاحات نهایی و مجلد نمودن مجموعه.

۹ - ارسال به سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی جهت بررسی و تصویب.

۱۰ - ارجاع به دفتر آموزش کارکنان معاونت آموزش و تجهیز نیروی انسانی برای اجرا پس از تصویب آن در سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی و ابطال کلیه دوره‌های آموزش غیرمصوب.

تنوع دوره‌های آموزش پودمانی:

دوره‌های آموزشی پودمانی عمومی:

به آموزش‌هایی اطلاق می‌شود که بیش از کارکنان را در زمینه موضوعات علمی، اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی افزایش می‌دهد. دوره‌هایی مانند دوره آموزشی آشنایی با وظایف و

۱ - رسته: مجموعه مشاغل است که از لحاظ فعالیت و نوع کار و حرفه بستگی نزدیک دارند و با هم دیگر کادر وسیع حرفه‌ای را تشکیل می‌دهند مانند رسته کشاورزی و محیط زیست.

۲ - رسته فرعی: در یک رسته مشاغل که از لحاظ نوع کار و حرفه و شرایط اجرا وابستگی آنها شدیدتر و بیشتر است یک رسته فرعی را تشکیل می‌دهند مانند رسته فرعی آموزش و ترویج کشاورزی.

۳ - رشته شغلی: عبارت از یک یا چند طبقه شغلی که از لحاظ نوع کار یکسان و مشابه بوده اما از نظر ارزش و اهمیت و صمیمیت انجام کار دارای سطوح و مراتب مختلف می‌باشد. مانند کارشناس آموزش کشاورزی، کارشناس ترویج کشاورزی و یا کاردان ترویج کشاورزی.

ساختار سازمانی وزارت جهاد کشاورزی که برای کلیه رشته‌های شغلی کارشناسی طراحی و اجرا می‌گردد، از این قبیل دوره‌ها می‌باشد.

دوره آموزشی پودمانی مدیریت:

به آموزشهایی اطلاق می‌شود که ضمن بهبود کیفیت صلاحیت‌های مدیریتی کارکنان به ارتقاء و اصلاح نظام اداری و افزایش کارایی واحدهای سازمانی می‌پردازد. دوره‌هایی مانند مدیریت بهره‌وری که برای کلیه رشته‌های شغلی کارشناسی طراحی و اجرا می‌گردد، از این قبیل دوره‌ها می‌باشد.

دوره‌های آموزشی پودمانی تخصصی:

آموزش‌هایی است که شاغل را برای کسب توانایی‌های معینی از یک شغل خاص آماده می‌کند، به طوری که شاغل از دانش فنی و علمی و نسب مهارت‌های لازم برای انجام بهینه وظایف محوله برخوردار باشد. دوره‌هایی مانند مراحل اصلاحات اراضی که برای رشته شغلی کارشناس امور زمین طراحی و اجرا می‌گردد، از این قبیل دوره‌ها می‌باشد.

دوره‌های آموزشی پودمانی ویژه:

به منظور تکمیل مهارت‌های تخصصی شاغلین و بر اساس مقتضیات زمانی و مکانی، دوره‌هایی کاملاً خاص برای هر رشته فرعی شغلی تدوین شده است. دوره‌هایی مانند ممیزی اراضی که برای کارشناسان مدیریت ممیزی و واگذاری اراضی طراحی و اجرا می‌گردد، از این قبیل می‌باشد.

پودمان‌های کارشناس امور زمین

مجموعه حاضر شامل ۱۵ دوره تخصصی و ۴۹ دوره ویژه در مجموعه ۶۴ دوره به شرح می‌باشد:

مدت (ساعت)			تعداد دوره	نوع دوره و واحدهای معاونت ترویج	
جمع	عملی	نظری			
۵۷۶	۷۲	۵۰۴	۱۵	کلیه پستهای مرتبط با رشته شغلی کارشناس امور زمین	ویژه
۴۲۰	۱۰۸	۳۱۲	۱۲	مدیریت ممیزی و واگذاری اراضی	
۳۹۰	۱۶۲	۲۲۸	۱۳	مدیریت امور حقوقی	
۳۴۸	۱۷۴	۱۷۴	۱۲	مدیریت حفظ کاربری و امور زمین	
۳۶۰	۱۸۶	۱۷۴	۱۲	مدیریت امور اراضی	
۲۰۹۴	۷۰۲	۱۳۹۲	۶۴	جمع	